

Het heiligenboek

Scholastica en Clara. Heilige zussen Tom Zwaenepoel

Tot de familie van heiligen behoren twee grote vrouwen, die in de voetsporen traden van hun inspirerende broer: Scholastica, zus van Benedictus van Nursia, en Clara, zus van Franciscus van Assisi. Benedictus geldt als de 'vader van de westerse monniken'. Franciscus' leven is niets anders dan een grote liefdesdaad. De vrolijke en nederige heilige is een voorbeeld voor wie vandaag het ideaal nastreeft van vrede, van dialoog tussen mensen, godsdiensten en culturen, van respect voor de natuur.

Scholastica (omstreeks 480-omstreeks 543), treedt al op jeugdige leeftijd in in het klooster Rocca botte in Subiaco. Een jaar later sticht ze een klooster in Plumbatoriola, nabij Monte Cassino. Eenmaal jaarlijks ontmoet ze Benedictus in een woning halverwege hun kloosters om spirituele ervaringen uit te wisselen. Scholastica (de lerende) is de geestelijke lerares van haar broer. Volgens een legende uit de *Dialogen* van Gregorius de Grote vraagt ze Benedictus bij hun laatste ontmoeting in 543 om langer te blijven, omdat ze wil praten over de vreugde en het verlangen naar de hemel. Zijn kloosterregels laten echter niet toe om in te gaan op dit verzoek. Scholastica barst in tranen uit en bidt tot God. De daaropvolgende regen,

donder en bliksem dwingen hem de hele nacht te waken in gebed en gesprek. Drie dagen later overlijdt Scholastica. Ze wordt in het klooster van Monte Cassino begraven in het graf dat Benedictus voor zichzelf heeft bestemd. Zelfs de dood blijkt niet in staat om de beide lichamen te scheiden: vier jaar later wordt Benedictus in hetzelfde graf begraven.

In de schilderkunst wordt Scholastica afgebeeld als benedictines of als abdis met regelboek, duif, lelie, palmen. Ze wordt aangeropen als patrones voor regen en tegen onweer en tegen storm.

Clara wordt in 1194 geboren als dochter van een voornaam familie die behoort tot de stadsadel van Assisi. Na jaren zoeken en gesprekken met Franciscus verlaat ze op achttienjarige leeftijd haar ouderlijke huis. Ze geeft haar maatschappelijke positie op en sluit zich als eerste vrouw aan bij de franciscaanse beweging. De monniken van Sant'Angelo di Panzo schenken haar San Damiano, een door Franciscus hersteld kerkje, net buiten Assisi. Clara wordt abdis van het eerste franciscaanse vrouwenklooster, waar ze tot aan haar dood verblijft. Tot de 'arme vrouwen van San Damiano' (clarissen of arme claren) behoren ook Clara's moeder en zussen. Clara komt op voor

de nauwe band met de minderbroeders en de door haar geschreven regel in de geest van Franciscus. Deze kloosterregel is de eerste die een vrouw opstelt voor een vrouwengemeenschap. Twee dagen vóór haar overlijden (1253) keurt Inocentius IV Clara's levensregel goed.

Clara leidt een eenvoudig leven van gebed, boete en vasten zonder materiële zekerheid voor de dag van morgen. De 'moeder van San Damiano' heeft alles over voor de ander en in ieder mens herkent ze Christus. Met respect, maar vrijmoedig vraagt ze de kerkelijke leiders te leven volgens het evangelie en Gods woord op een waardige wijze te verkondigen. Het is mede aan Clara en haar opvolgsters te danken dat Franciscus' oorspronkelijke charisma tot op vandaag bewaard is gebleven. In de tuin van haar klooster zou Franciscus zijn Zonnelied hebben geschreven. Als Clara met Kerstmis 1252 ziek is, kan ze niet naar de midernachtmis. Achteraf vertelt ze haar medezusters dat ze in een visioen de nachtmis met de broeders heeft gevierd in Franciscus' kerk. Het is alsof ze persoonlijk aanwezig was.

In 1958 verheft Pius XII de heilige Clara (de heldere, de schitterende) tot patrones van de televisie. Bovendien geldt ze als patroonheili-

ge van blinden, boekdrukkers, glasschilders, naaisters, telefonie, telegrafie, televisie, theologen en wasvrouwen. Ze wordt aangeropen tegen blindheid, koorts, oogziekten en tegen slecht weer. Naar aanleiding van de achthonderdste verjaardag van de bekering van de heilige Franciscus bezocht Benedictus XVI de Santa Maria degli Angeli, die Franciscus bestempelde als *Portiunacula* (vlekje). Bij die gelegenheid noemde de paus Clara de „kleine plant van Franciscus” (17 juni 2007).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

2 oktober, 12 uur, *Canvas*. Het Italiaanse topensemble Il Giardino Armonico onder leiding van Giovanni Antonini vertolkt concerto's van Antonio Vivaldi.

2 oktober, 12.35 uur, *Canvas*. Het Huelgas Ensemble onder leiding van Paul Van Nevel brengt Jeremia's klaagzangen. Opgenomen in de abdijkerk van Grimbergen in samenwerking met het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

2 oktober, 20.45 uur, *Canvas*. Goudvis, televisieportretten van Belgische topkunstenaars met een internationale uitstraling. Vanavond Wim Delvoye. *Knockin' on Heaven's Door*.

2 oktober, 22.10 uur, *Canvas*. *Persepolis*, autobiografische animatiefilm van Marjane Satrapi en Vincent Paronnaud, in 2007 bekroond met de Prijs van de Jury op het filmfestival van Cannes, over hoe de negenjarige Marjane Satrapi opgroeit tegen de achtergrond van de Iraanse opstand tegen de sjah en hoe ze als 24-jarige terugkeert naar haar vaderland.

De vrome kudde

Dromer en kapitalist Ingezonden door Jan Umans

De dromer ligt te slapen in de zon onder een bananenboom, wanneer de kapitalist passeert. Er ontspint zich een gesprek.

- Hé, vriend, moet jij niet werken? Tijd is geld!
- Wat moet ik dan doen?
- Nou, de bananen in die boom van je plukken en verkopen.
- Waarom verkopen? Ik kan ze toch ook weggeven, er zijn er zo veel.
- Ben je gek! Verkopen moet je, geld verdienen.
- Wat moet ik met dat geld?
- Land kopen, nog meer bananenbomen planten en dus nog meer verkopen en dus nog meer geld verdienen.
- Wat moet ik met al dat 'nog meer geld'?
- Koelcellen bouwen, om de bananen te bewaren en ze zo tegen de beste prijzen te verkopen. Dan verdien je nog meer, dan kun je arbeiders inhuren, die al het werk voor jou doen, en nog meer grond kopen en nog meer bananen verbouwen en dus nog meer verdienen.
- En dan?
- Dan word je rijk, miljonair!
- En dan?
- Dan word je multimiljonair!
- En dan?
- Dan ben je pas rijk, zo rijk dat je kunt rentenieren.
- Rentenieren?
- Ja dat is zalig niets doen, lekker luiëren in de schaduw van de boom, en vooral tevreden zijn.

De dromer sluit de ogen, een tevreden glimlach om de lippen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

judomat voorspeller	binnenkort kunstzinnig	vergifenis genoeg	opgeld	voor nobel
oogvocht opening	onschendbaar plaaggeest	zangnoot navigatiemiddel	Chinese maat opslagplaats	hevig
verkeerd roofvogel	laagte bordspel	klank	draagbuidel	
vuurwapen	bosweg groot water	vogelverblijf	zuilengang	
echtgenoot negatief saldo	laagte bordspel	klank	draagbuidel	

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: VOERTUIG

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---